

Ondersteuningsaanbod

Basisondersteuning

Op De Noordwijkse School werken we volgens de norm voor basisondersteuning van het Samenwerkingsverband Duin- en Bollenstreek.

De basiskwaliteit van ons onderwijs voldoet aan de eisen van het onderzoekskader van de Inspectie van het Onderwijs. Wij hebben een duidelijke ondersteuningsstructuur waardoor we ondersteuningsvragen van leerlingen tijdig signaleren en passende ondersteuning kunnen bieden.

Wij werken volgens de cyclus van handelingsgericht werken (HGW). Dit betekent dat we kijken naar wat een leerling nodig heeft om zich zo goed mogelijk te ontwikkelen. Het onderwijs wordt afgestemd op de onderwijsbehoeften van leerlingen. Ouders zien wij daarbij als belangrijke partners.

Daarnaast werken wij opbrengstgericht. Dat betekent dat we doelgericht en systematisch werken aan het verbeteren van de ontwikkeling en resultaten van onze leerlingen.

Leerkrachten en intern begeleiders werken nauw samen met ouders en leerlingen. Ouders zijn de wettelijke vertegenwoordigers van hun kind en worden actief betrokken bij het bespreken van de ontwikkeling van hun kind en het bepalen van een passende aanpak. Bij belangrijke gesprekken over een leerling zijn ouders in principe altijd aanwezig.

Ook leerlingen worden, wanneer dat passend is bij hun leeftijd en ontwikkeling, betrokken bij het stellen van doelen en het kiezen van een aanpak. Daarbij maken wij gebruik van het hoorrecht van leerlingen.

Onze school heeft een intern begeleider (IB'er). De intern begeleider coördineert de ondersteuning binnen de school. Wanneer een leerling extra ondersteuning nodig heeft kan samen met de leerkracht en ouders een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) worden opgesteld.

Daarnaast werken wij samen met verschillende externe partners, zoals:

- jeugdhulpverlening
- jeugdgezondheidszorg
- leerrecht
- onderwijsondersteuners van de AED

Deze partners kunnen advies geven of deelnemen aan een overleg, bijvoorbeeld in een ondersteuningsteam (OT). Op deze manier kunnen we gezamenlijk bepalen welke ondersteuning een leerling nodig heeft.

Voor het delen van informatie met externe partners vragen wij altijd toestemming van ouders.

Aanbod	
☐ Gedrag en sociaal emotionele ontwikkeling	<p>De sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen krijgt het hele schooljaar aandacht. Hiervoor gebruiken wij de methode Kwink.</p> <p>Kwink is een online methode voor sociaal-emotioneel leren en besteedt ook aandacht aan burgerschap en mediawijsheid.</p> <p>Op De Noordwijkse School vinden wij het belangrijk dat kinderen op een positieve manier met elkaar omgaan. Daarom werken wij met vijf schoolregels:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. We zijn vriendelijk tegen elkaar. 2. We letten op elkaar en helpen wanneer dat nodig is. 3. We gaan zorgvuldig om met spullen en ruimen alles netjes op. 4. Heb je een probleem? Vertel het aan je juf of meester. Je krijgt altijd hulp. 5. We storen anderen niet tijdens het werken en bewegen rustig door de school. <p>De school heeft een duidelijke aanpak voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sociale veiligheid • het voorkomen van pestgedrag • het begeleiden van leerlingen met gedragsvragen <p>Wij kunnen leerlingen begeleiden met lichte ondersteuningsbehoeften op het gebied van gedrag, zowel bij internaliserend gedrag (bijvoorbeeld onzekerheid of teruggetrokken gedrag) als externaliserend gedrag (bijvoorbeeld boosheid of druk gedrag).</p>
☐ Lees- en spellingsproblemen	<ul style="list-style-type: none"> • De school is in staat om leerlingen te ondersteunen met ondersteuningsbehoeften op het gebied van lezen, spelling en dyslexie op zorgniveau 1 en 2. • Wij bieden goed lees- en spellingonderwijs in de klas, aangevuld met extra ondersteuning wanneer dat nodig is. • Voor leerlingen die extra oefening nodig hebben maken wij onder andere gebruik van Bouw! en Taal in Blokjes. Deze interventies worden ingezet om de lees- en spellingontwikkeling gericht te versterken. • Mocht zorgniveau 3 aan de orde zijn, dan kunnen wij deze ondersteuning als school organiseren. • De school kan daarnaast lesmaterialen aanpassen zodat deze beter aansluiten bij de leerbehoeften van de leerling.
☐ Rekenproblemen	<p>Leerlingen met ondersteuningsbehoeften op het gebied van rekenen kunnen bij ons passende begeleiding krijgen.</p> <p>Wij bieden: -gedifferentieerd rekenonderwijs in de klas</p>

	<p>-aangepaste verwerking van lesstof -tijdelijke extra ondersteuning bij een rekenachterstand</p>
<p>☐ Cognitief (ver) bovengemiddeld</p>	<p>De school biedt ook ondersteuning aan leerlingen die meer uitdaging nodig hebben, zoals (hoog)begaafde leerlingen.</p> <p>In de klas differentiëren leerkrachten door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lesstof te compacten • verrijkingsopdrachten aan te bieden • extra verdieping te geven <p>Daarnaast gebruiken wij verschillende materialen en programma's voor verrijking.</p> <p>Voor jonge leerlingen (groep 1-2) gebruiken wij Levelspel. Dit programma biedt uitdagende activiteiten die aansluiten bij leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong.</p> <p>Voor leerlingen in groep 3 t/m 8 gebruiken wij Levelwerk en Briljant onderwijs. Dit programma bevat een breed aanbod van verrijkende opdrachten en stimuleert onder andere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • creatief denken • probleemoplossend vermogen • zelfstandig werken <p>Voor sommige leerlingen kan een versnelling of aangepaste leerlijn worden overwogen. In bepaalde gevallen kunnen leerlingen deelnemen aan een HB-groep.</p> <p>Het doel is dat (hoog)begaafde leerlingen voldoende uitdaging krijgen en gemotiveerd blijven.</p>
<p>☐ Cognitief (ver) beneden gemiddeld</p>	<p>Op De Noordwijkse School besteden we aandacht aan zowel theoretisch als praktisch talent. Leerlingen krijgen ook kansen om praktisch en ervaringsgericht te leren, bijvoorbeeld door:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koken - timmeren - werken met techniek - het maken van elektrische circuits <p>Vanuit deze praktische activiteiten kunnen leerlingen ook oefenen met taal- en rekenvaardigheden.</p> <p>Leerkrachten kunnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het niveau van de lesstof aanpassen -de hoeveelheid werk aanpassen - extra ondersteuning bieden bij leerachterstanden <p>Wanneer nodig kan samen met de intern begeleider een eigen leerlijn worden opgesteld.</p>

☐ Nieuwkomers/NT2	<p>Voor leerlingen die Nederlands nog niet goed beheersen (NT2-leerlingen/ internationale leerlingen) bieden wij ondersteuning door:</p> <ul style="list-style-type: none"> - differentiatie in leerstof en verwerking - extra begeleiding bij taalontwikkeling - tijdelijke ondersteuning bij leerachterstanden <p>Het doel is dat deze leerlingen uiteindelijk zo veel mogelijk kunnen aansluiten bij het reguliere onderwijsprogramma.</p>
☐ Fysieke beperkingen, medisch handelen en begeleiding van langdurig zieke leerlingen	<p>De school kan, met toestemming van ouders, bepaalde medische handelingen uitvoeren die geen BIG-registratie vereisen.</p> <p>Dit kan bijvoorbeeld gaan om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het toedienen van orale medicatie - het toedienen van diabetesmedicatie - het controleren van glucosewaarden <p>Afspraken hierover worden altijd zorgvuldig vastgelegd.</p>

Protocollen en beleid

☒ Gedrag en sociaal emotionele ontwikkeling <p>Alle leerkrachten nemen duidelijk stelling tegen pesten.</p> <p>Wij proberen pestgedrag vroegtijdig te signaleren en te voorkomen door middel van preventieve maatregelen zoals beschreven in ons anti-pestbeleid.</p> <p>Wanneer er toch sprake is van pestgedrag:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pakt de leerkracht dit in eerste instantie op - wordt er overleg gevoerd met de intern begeleider of APC-coördinator - wordt samen met de betrokken leerlingen gekeken naar een passende oplossing <p>De aanpak wordt afgestemd op de situatie.</p> <p>De school beschikt over een pestprotocol / protocol gedrag.</p>
☐ Lees- en spellingsproblemen <p>Wanneer de leerkracht en de intern begeleider vermoeden dat er sprake kan zijn van ernstige dyslexie, kan een leerling worden aangemeld voor verder onderzoek bij een gespecialiseerde zorgverlener. Dyslexiezorg wordt sinds 1 januari 2015 georganiseerd en bekostigd door de gemeente op basis van de Jeugdwet. Om in aanmerking te komen voor vergoede dyslexiezorg moet worden voldaan aan landelijke criteria. De school levert hiervoor de benodigde gegevens uit het leerlingvolgsysteem en documenteert welke extra ondersteuning al is geboden. Ouders kunnen er ook voor kiezen om op eigen initiatief en kosten een dyslexieonderzoek te laten uitvoeren.</p> <p>Voor het bieden van passende ondersteuning in de klas is een dyslexieverklaring niet altijd noodzakelijk; de school kan ook zonder verklaring aanpassingen doen in het onderwijsaanbod wanneer dat nodig is.</p>
☐ Rekenproblemen <p>De school kan handelingsgericht werken aan rekenproblemen bij leerlingen.</p>

☒ Cognitief (ver) bovengemiddeld De school beschikt over een protocol hoogbegaafdheid.
☐ Cognitief (ver) beneden gemiddeld De school kan handelingsgericht werken met leerlingen die een cognitief ver beneden gemiddeld leren.
☐ Nieuwkomers/NT2 De school kan handelingsgericht werken met internationale leerlingen.
☒ Fysieke beperkingen, medisch handelen en begeleiding van langdurig zieke leerlingen. De school beschikt over een protocol medisch handelen.

Bijzondere voorzieningen en/of toegankelijkheid in het schoolgebouw

Voorziening	Aanwezig in de school	Niet van toepassing
Ruimte waar leerlingen prikkelarm kunnen werken	☐	☒
Ruimte waar leerlingen een time-out kunnen krijgen	☐	☒
Ruimte waardoor interne of externe professionals een individuele leerling of groepje leerlingen begeleid kan worden	☒	☐
Aparte ruimte waar behandelingen (bijv. logopedie) en medische handelingen (door interne of externe professionals) kunnen worden uitgevoerd	☒	☐
Een afgesloten plek voor het bewaren van medicijnen en heeft afspraken gemaakt over het beheer hiervan	☒	☐
Rolstoeltoegankelijk	☐	☒
Invalidentoilet	☐	☒
(Trap)lift	☐	☒
Voorzieningen doven/slechthorenden	☐	☒
Voorzieningen blinden/slechtzienden	☐	☒

Als de vraag centraal staat: “Welke kansen biedt Inclusief Onderwijs binnen de school?” gaan wij altijd in gesprek. Dit doen wij vanuit 10 kernthema’s:

<p>Kernthema 1 Onderwijsaanbod</p> <ul style="list-style-type: none"> • Is er een gezamenlijk, compleet en gedeeld beeld van de betreffende leerling beschikbaar? • Is de leerling zelf betrokken geweest bij de ontwikkeling van dit beeld? • Kan de school voorzien in het onderwijsaanbod dat nodig is voor de leerling, gezien zijn onderwijs-, ondersteunings-, begeleidings- of zorgbehoeften?* • Is de juiste expertise beschikbaar?* • Kan de school voorzien in het ondersteuningsaanbod voor deze leerling? Denk aan ICT-voorzieningen en hulpmiddelen, aangepaste leermiddelen, ondersteunde en alternatieve vormen van communicatie, aangepast meubilair en specifieke deskundigheid, bijvoorbeeld voor ICT of ondersteunde communicatie.* <p><i>Zie verder de domeinen 9 en 10, Medisch protocol en Gebouwen en voorzieningen.</i></p>	<p>Kernthema 2 Ontwikkeling van de leerling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Heeft de betreffende leerling een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) of een ander document met dezelfde functie? • Is de leerling betrokken geweest bij de ontwikkeling van het OPP? • Hebben medewerkers voldoende zicht op beschermende en belemmerende factoren van de leerling en benutten zij waar mogelijk de sterke kanten van de leerling? • Kan de leerling dankzij het onderwijs- en ondersteuningsaanbod datgene leren wat gezien zijn ontwikkelingsperspectief mogelijk en haalbaar is?* • Is er een goed systeem van monitoring en evaluatie beschikbaar om de brede ontwikkeling van deze leerling (cognitief, sociaal, emotioneel, zintuiglijk, lichamelijk en motorisch) goed te kunnen volgen?
<p>Kernthema 3 Relaties en interacties</p> <ul style="list-style-type: none"> • Heeft de betreffende leerling een goede relatie en adequate omgang met andere kinderen binnen de klas en de school?* • Heeft de leerling een goede relatie en adequate omgang met volwassenen binnen de school?* • Is er een vertrouwenspersoon, mentor of begeleider voor deze leerling beschikbaar op school en wordt deze door de leerling gebruikt? • Zijn medeleerlingen nodig of betrokken bij de uitvoering van het arrangement? • Zo ja, weten zij en alle andere volwassenen in de school wat van hen verwacht wordt en kunnen ze aan die verwachtingen voldoen?* • Mag een medeleerling hierbij ook 'nee' zeggen? 	<p>Kernthema 4 Welbevinden en zelfbeeld van de leerling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Is de leerling gelukkig binnen de school? • Voelt de betreffende leerling zich welkom op school en in de klas? • Wordt de leerling door klasgenoten geaccepteerd? • Hoe waarderen de verschillende betrokkenen het welbevinden en het zelfbeeld van de leerling? • Wat doen medewerkers om het welbevinden van de leerling te vergroten en de ontwikkeling van een positief zelfbeeld te stimuleren? • Wordt de leerling ondersteund om vrienden te maken? • Worden deze thema's regelmatig met de leerling en de ouders besproken? • Realiseren medewerkers zich dat er wellicht leerlingen zijn die nooit gelukkig zullen zijn op school? Leerlingen die het moeite kost om naar school te komen.
<p>Kernthema 5 Participatie van de leerling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doet de betreffende leerling naar vermogen mee in de klas en op school? • Is er sprake van meedoen en bijdragen aan het geheel, en zo ja, in welke mate lukt dit? Het gaat hier niet alleen om toegang tot het curriculum, maar ook, en misschien vooral, om het meedoen aan alle activiteiten waar ook zijn medeleerlingen aan meedoen. • Wat vindt de leerling zelf hiervan en heeft de leerling ideeën hoe hij dit meedoen en een bijdrage leveren aan het geheel kan versterken? • Kan de betreffende leerling voldoende deelnemen aan allerlei activiteiten op school en in de klas (vieringen, excursies, gymlessen, buitenspelen, sportdagen enzovoort) of die met school samenhangen, zoals een schoolreisje of een kampweek?* 	<p>Kernthema 6 Interprofessioneel samenwerken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Is voor de betreffende leerling en de ouders of verzorgers duidelijk welke hulpverleners en deskundigen betrokken zijn, wat hun rol is en kennen zij deze mensen ook? • Heeft de leerling een stem in alle besluiten en afspraken die hem betreffen? • Voelen ouders zich gehoord en serieus genomen? • Hoe verloopt de samenwerking tussen alle bij het arrangement betrokken professionals? • Voelt iedereen zich gehoord, gezien en gewaardeerd? • Is er sprake van gelijkwaardige relaties?* • Worden externe deskundigen op tijd ingeschakeld? • Stemmen zij onderling af wat zij doen en hoe de leerling profiteert van hun gezamenlijke inspanningen? • Stemmen zij samen af met de leerling zelf en met ouders?* • Gebeurt dit volgens de waarden en uitgangspunten van interprofessioneel samenwerken?*
<p>Kernthema 7 Tijd- en aandachtsverdeling van de leraar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Krijgt de betreffende leerling de aandacht, ondersteuning en/of zorg die nodig is?* • Hoe is de tijd- en aandachtsverdeling van de leraar en mogelijk andere betrokkenen zoals een onderwijsassistent over alle leerlingen? • Is de leraar, eventueel in nauwe samenwerking met een onderwijsassistent, in staat om niet alleen aan deze leerling, maar aan elke leerling in haar klas, verhoudingsgewijs, genoeg aandacht te geven en tijd te besteden?* 	<p>Kernthema 8 Pedagogisch klimaat en sociale veiligheid</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voelt de betreffende leerling zich gehoord, gezien, gewaardeerd en veilig op school en in de klas of is er wellicht sprake van pesten of uitsluiting? • Wordt de leerling door klasgenoten actief betrokken bij activiteiten in de klas en daarbuiten, zoals op het schoolplein? • Wat betekent het arrangement voor medeleerlingen? • Is de psychische, fysieke en relationele veiligheid van de leerling zelf en van zijn klasgenoten gewaarborgd?* • Is er sprake van onveilige situaties voor de medewerkers of andere volwassenen binnen de school?* • Fungeren medewerkers als rolmodel voor het omgaan met en inspelen op verschillen tussen hun leerlingen? • Kennen alle medewerkers de Meldcode Huiselijk Geweld?
<p>Kernthema 9 Medisch protocol</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zijn er op school leerlingen voor wie 'voorbehouden medische handelingen' nodig zijn? • Zo ja, hebben medewerkers hierin een taak? Zo ja, heeft de school een medisch protocol? • Zo ja, zijn alle medewerkers op de hoogte van dit protocol en wat dit voor hen betekent? • Zo ja, beschikt de school over medisch geschoolde medewerkers? • Als medewerkers zelf niet voorbehouden medische handelingen mogen uitvoeren bij wie zijn deze dan belegd en hoe is één en ander georganiseerd? • Wat betekent dit voor medewerkers? 	<p>Kernthema 10 Gebouwen en voorzieningen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Is het schoolgebouw de bijbehorende voorzieningen (bijvoorbeeld gymzaal, sporthal, speelvoorzieningen en buitenschoolse activiteiten) voor de betreffende leerling goed, comfortabel en veilig bereikbaar, toegankelijk en bruikbaar? • Is er voldoende manoeuvreerruimte voor leerlingen met een looprek of rolstoel binnen de lokalen, op de gangen en in gemeenschappelijke ruimtes? • Leiden gerealiseerde aanpassingen/voorzieningen niet tot (onbedoelde) stigmatisering? • Zijn er ruimtes waarin professionals individueel kunnen werken met of begeleiding en zorg kunnen geven aan de leerling, zodat zijn privacy gewaarborgd is of onderwerpen vertrouwelijk besproken kunnen worden?

Bron: *Hulpvragen bij handelingsgericht arrangeren uit “Passend onderwijs in praktijk”*

* Wanneer deze vraag (die met een sterretje) met 'nee' beantwoord wordt en de school voldaan heeft aan haar inspanningsverplichting, raakt het de grens van mogelijkheden van de school, of is deze bereikt. Bij grenzen van de school gaat het erom dat de school de ondersteuning (in redelijkheid) kan bieden; leerling, medeleerlingen en medewerkers veilig zijn; de samenwerking met ouders voldoende constructief is.

